

29. september 2015

Samfundsøkonomisk gevinst ved en målrettet hygiejneindsats

Hvad er omkostningerne ved dårlig hygiejne

Problemer og udfordringer fra hygiejne er en daglig opgave i næsten alle sektorer og brancher i Danmark. Rapporter og undersøgelser viser desværre, at vi ikke bruger al den viden vi har, hvorfor mangelfuld hygiejne anslås at føre til, at mere end 3.000 danskere mister livet hvert år, at forårsage langt over en million sygedage og samlet set koste samfundet mia. af kroner¹.

Håndhygiejne er det vigtigste enkelttiltag hvis vi skal hindre smitte og forebygge infektioner

God håndhygiejne er et af de generelle smitteforebyggende råd. En grundig udført håndvask fjerner de fleste af mikroberne på vore hænder, så vi har bedre chancer for at undgå både forkølelse, influenza og diarré. God håndhygiejne bidrager desuden til at hindre sygdomsspredning blandt pædagoger og børn, sundhedsfagligt personale og borgere og kolleger til kolleger.

Hver dag er 150.000 mennesker eller fem procent af arbejdsstyrken hjemme fra arbejde, fordi de er syge².

I det daglige er håndvask nok det mest effektive tiltag mod bakterier og virus for det enkelte menneske. Hvad angår influenza, så smitter den også gennem luften via hosten og nysen. Men størstedelen af smitten overføres alligevel via hænderne.

Det er vanskeligt at estimere, hvad fx mangelfuld håndhygiejne har af samfundsøkonomiske konsekvenser. Det er dog skønnet, at korrekt håndhygiejne i daginstitutioner kan spare samfundet for et trecifret millionbeløb³

I Silkeborg Kommune har vi regnet på, hvad effekten af en bedre håndhygiejne har af positive effekter.

¹ <http://www.bedrehygiejne.dk/>

² <http://www.arbejdsmiljoviden.dk/Viden-om-arbejdsmiljoe/Sygefravaer>

³ Pedersen KM. Giv hygiejnen en hånd. Publiceret i tidsskriftet Rent i Danmark 2007

- Silkeborg Kommune har årligt 13.500 korte sygdomsperioder på mellem 1-3 dage. Korte sygdomsperioder koster hvert år ca. 40 mio. kroner. Det betyder også, at 104 fuldtidsstillinger er fraværende et helt år
- I Silkeborg Kommune har vi hvert år ca. 5000 barnets første sygedag. Med fokus på en bedre håndhygiejne, kan vi sænke sygefraværet med min. 30 %⁴. Det svarer til 1500 dage og 2.1 mio. kroner årligt!
- Hvis vi sammen arbejder for en bedre håndhygiejne, kan vi spare op mod 14 mio. kroner årligt, og vi kan få glæde af hele 56 ekstra medarbejdere hvert år!⁵

De kommunale omkostninger forbundet med mangelfuld hygiejne viser sig desuden ved blandt andet følgende faktorer:

- Hver forkølelsesperiode resulterer i gennemsnitligt 8,7 tabte arbejdstimer, både pga. egentligt sygefravær og pasning af syge børn
- Ved et mindre håndhygiejne-interventionsprojekt blandt danske skolebørn sparede hver elev i interventionsperioden på tre måneder samfundet for 1.323 kr. på grund af færre sygedage ⁶

I hygiejnepakken fra Sundhedsstyrelsen har man regnet på, hvad sygdom koster i en kommune. Omregnes disse tal svarende til indbyggertallet i Silkeborg kommune estimeres det, at:

- Der vil på en tilfældig dag være 1980 personer, som har akut infektion med diarre og/eller opkastning
- Der vil forekomme 126.000 tilfælde af infektion med diarre og /eller opkastning om året
- Børn under fem år har ca. 12.600 tilfælde af infektion med diarre og/eller opkastning årligt, som årligt medfører 72 hospitalsindlæggelser

Tilsvarende estimerer på baggrund af udenlandske undersøgelser indikerer, og igen er tallene omregnet til indbyggertallet i Silkeborg kommune, at:

- Blandt hjemmeboende ældre over 60 år, vil der årligt være ca. 21.600 øvre luftvejsinfektioner, fx forkølelse, som medfører 324,000 sygedage og mere end 7000 lægebesøg
- På en given dag vil i alt 25-58 borgere bosat på plejecentre have én infektion, hyppigst en urinvejsinfektion
- Øvre luftvejsinfektioner hos voksne, fx forkølelse, medfører ca. 52,000 tabte arbejdsdage pr. år

⁴ <http://håndhygiejne.dk/dokumentation-statistik/>

⁵ Tallet er fremkommet på baggrund af en beregning af nuværende antal sygedage sammenholdt med en reduktion på 30 %

⁶ Forebyggelsespakke Hygiejne, Sundhedsstyrelsen 2012